

Autoriteit Consument en Markt
Prof.dr. F.J.H. Don
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem
Postbus 1156
6801 BD Arnhem
Telefoon 026-356 95 00
Fax 026-442 83 20
secretariaat@netbeheernederland.nl
www.netbeheernederland.nl

Ons kenmerk BR-13-861
Behandeld door Johan Janssen
Telefoon 070 - 205 50 21
E-mail jjanssen@netbeheernederland.nl
Datum 2 juli 2013

Onderwerp codewijzigingsvoorstel ter implementatie van CAM en CMP

Geachte heer Don,

Hierbij ontvangt u namens de gezamenlijke netbeheerders een voorstel tot wijziging van de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 12b, eerste lid, van de Gaswet. Het voorstel bevat diverse wijzigingen in de TarievenCode Gas en in verschillende delen van de technische voorwaarden die het gevolg zijn van wijzigingen in Europese regelgeving.

Aanleiding tot dit codewijzigingsvoorstel

De aanleiding tot dit codewijzigingsvoorstel wordt gevormd door het verzoek in uw brief d.d. 22 april 2013 met kenmerk 104417/1.B1101, de procedureregels voor congestie voortvloeiend uit Bijlage 1¹ van de Verordening (EG) nr. 715/2009 (CMP) en de inwerkingtreding van NC-CAM (Netwerk Code over Capaciteits Allocatie Mechanismes in Gas Transmissie Systemen) adequaat en tijdig op te nemen in de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikel 12a en 12b van de Gaswet.

Toelichting op het codewijzigingsvoorstel

De toelichting op de voorgestelde correcties is opgenomen in bijlage 1 bij deze brief.

Inhoud van het codewijzigingsvoorstel

De codeteksten met de voorgestelde wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze brief. Toe te voegen tekst is gekleurd en onderstreept. Te verwijderen tekst is gekleurd en doorgehaald. De verschillende gebruikte kleuren hebben daarbij de volgende betekenis:

- zwarte tekst is vigerende codetekst;
- wijzigingen uit het onderhavige voorstel BR-13-861 zijn rood en onderstreept gemarkeerd.

¹ Volgens het besluit van de Commissie van 24 augustus 2012.

Consequenties voor aangeslotenen en andere partijen

De consequenties zijn beschreven in de toelichting in bijlage 1.

Waren er alternatieven beschikbaar

Bij dit voorstel zijn geen alternatieven beschikbaar, daar zij direct invulling geven aan de Europese wet- en regelgeving.

Toetsing van het voorstel aan de criteria van artikel 12f van de Gaswet

Het voorstel is een invulling van verordening 715/2009. Verder zal door de voorgestelde wijzigingen die het gevolg zijn van NC-CAM de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt worden bevorderd. Door de vervroegde implementatie van de regelgeving in NC-CAM wordt bovendien invulling gegeven aan de goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerder GTS.

Gevolgde procedure

Het voorstel is vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders zoals bedoeld in artikel 12c van de Gaswet in een vergadering van de Taakgroep Marktfacilitering en Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland op 23-05-2013.

Het overleg met de representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt zoals bedoeld in artikel 12d van de Gaswet heeft plaatsgevonden in een vergadering van het GEN op 13-06-2013. Het relevante deel van het verslag van de GEN-vergadering treft u aan als bijlage 3 bij deze brief.

De in en naar aanleiding van de genoemde GEN-vergadering ontvangen commentaren zijn in de commentarenmatrix in bijlage 4 op een rij gezet en voorzien van een reactie per commentaar. Uit die reactie blijkt of het desbetreffende commentaar is verwerkt of waarom het desbetreffende commentaar niet is verwerkt.

Datum inwerkingtreding

Gasunie Transport Services B.V. (GTS) streeft er naar om de in dit voorstel opgenomen wijzigingen (o.a. het veilen van capaciteit) te kunnen aanbieden per 1 januari 2014. Het is daarom ten zeerste gewenst de ingediende wijzigingen in werking te laten treden met ingang van deze datum (1 januari 2014).

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met de heer Johan Janssen van ons bureau (gegevens zie briefhoofd) of met de heer Jan Geertsema van Gasunie Transport Services (jan.geertsema@gastransport.nl) of 06 3103 7294).

Met vriendelijke groet,

L. Knecht
directeur

Bijlage 1 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

Wijzigingen in de Begrippenlijst Gas

De volgende begrippen zijn toegevoegd aan de Begrippenlijst Gas:

- NC-CAM
dit begrip verwijst naar de Europese Verordening aangaande een Netwerk Code over Capaciteits Allocatie Mechanismen in Gas Transmissie Systemen. Omdat deze Verordening nog niet officieel is gepubliceerd, is het nummer hiervan nog niet bekend en kan daarom nog niet worden ingevuld;
- EIC-code
dit betreft een identificatie volgens het 'Energy Identification Coding scheme' voor marktpartijen actief in de interne Europese energiemarkt. Partijen die gebruik willen maken van het Europese platform voor capaciteit (PRISMA) en/of van het nominatiesysteem van GTS hebben een EIC-code nodig;
- interconnectiepunt **
de definitie van het begrip interconnectiepunt is vertaald uit NC-CAM;

De volgende begrippen zijn aangepast in de Begrippenlijst Gas:

- verordening
de omschrijving is aangepast aan de omschrijving in de Gaswet.

Wijzigingen in de Tarievenscode Gas

Wijziging artikelen 3.2.2.4, 3.2.3(b).4 en 3.2.8.4

In deze artikelen is het aantal afschakelbare tranches dat GTS aanbiedt verlaagd van twee naar één. De reden hiervoor ligt in de congestiemaatregelen die GTS neemt op basis van CMP: het teruggeven van gecontracteerde capaciteit (CMP 2.2.4) en het overboeken en terugkopen van capaciteit (CMP 2.2.2). Hierdoor zal er op de betrokken entry- en exitpunten meer capaciteit als firm capaciteit kunnen worden aangeboden, waardoor de vraag naar afschakelbare capaciteit zal afnemen.

Wijziging artikelen 3.2.2.5, 3.2.3(b).5, 3.2.5.4 en 3.2.8.5

In de huidige situatie is het bij GTS mogelijk in één boeking een deel van de capaciteit als afschakelbaar te boeken (uiteraard als firm is uitverkocht) en een ander deel als firm. Een jaarcontract kan dan bv. voor de eerste 2 maanden afschakelbaar en voor de rest van het jaar als firm worden geboekt. Middels het nieuwe boekingsplatform (PRISMA) dat GTS zal gaan inzetten, is het niet mogelijk binnen één boeking zowel afschakelbare als firm capaciteit te contracteren. Daarom zal GTS bij boekingen van zowel firm als afschakelbare capaciteit op verzoek van de erkende programmaverantwoordelijke de maandfactoren zodanig aanpassen als ware het één boeking.

Splitsing artikel 3.2.3

GTS zal binnen de dienst backhaul ook firm capaciteit gaan aanbieden als gevolg van het overboeken en terugkopen van capaciteit (CMP 2.2.2). Daarom is het bestaande artikel 3.2.3 gesplitst in een artikel voor firm backhaul (artikel 3.2.3a) en een artikel voor afschakelbare backhaul capaciteit (artikel 3.2.3b) en is de tekst van de verschillende artikelen hiermee in overeenstemming gebracht.

Bijlage 1 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

Wijziging artikelen 3.2.4.2 en 3.2.5.2

In het huidige boekingsstelsel van GTS wordt bij het contracteren van de dienst wheeling de gecontracteerde wheeling capaciteit vastgelegd. Binnen het stelsel wordt deze wheeling capaciteit vertaald in de bij de betreffende wheeling behorende entry- of exitcapaciteit. De tariefdrager is daarom gedefinieerd als de gecontracteerde wheeling capaciteit, die dus gelijk is aan de entry- of exitcapaciteit.

Bij het contracteren van wheeling in PRISMA boekt de gebruiker direct de bij de wheeling behorende entry- en exitcapaciteit. Het is daarmee logischer om als tariefdrager de gecontracteerde entry- en exitcapaciteit te nemen.

Toevoeging artikel 3.4.4

Voor de volledigheid wordt in dit artikel vastgelegd dat op interconnectiepunten het gereguleerd tarief wordt verhoogd met de uitkomst van de veiling.

Wijziging artikelen 3.2.1.4, 3.2.2.5, 3.2.3a.4, 3.2.3b.5, 3.2.4.3, 3.2.5.4, 3.2.7.5 en 3.2.8.5

In het verleden is er gekozen om een dagfactor hoger dan 1/30 in te voeren (namelijk 1/15) om te voorkomen dat men tegen een relatief laag tarief door een dagboeking (thans maximaal 3 maanden vooruit) een langere boeking kan blokkeren. Met de dagfactor van 1/15 wordt dus op dit moment de efficiënte benutting van het netwerk gestimuleerd. Het mogelijk blokkeren van capaciteit voor langere termijn dan één dag speelt voornamelijk op de grenspunten. De NC-CAM zorgt er voor dat de TSO op de grenspunten eerst capaciteitsproducten van een langere duur verkoopt voordat "day ahead" capaciteit wordt verkocht. Hierdoor vervalt de belangrijkste reden voor het hanteren van een dagfactor van 1/15 en daarom is deze verlaagd naar 1/30.

Wijzigingen in de Transportvoorwaarden Gas - LNB

Wijziging artikel 2.1.2 en 2.1.3

In deze artikelen is vastgelegd dat de betreffende capaciteit wordt gecontracteerd en toegewezen volgens het first come first served principe. Dit betekent dat het contracteren en toewijzen van capaciteit door middel van een veiling niet is toegestaan. Voorgesteld wordt om voor grenspunten, naast first come first served, ook veilingen op basis van CAM als allocatie mechanisme toe te staan.

Verder is toegevoegd dat de afschakelbare dienst wordt afgeschakeld in de volgorde van het tijdstip van contracteren (timestamp). Dit was een omissie in de bestaande tekst en is daarom toegevoegd. Als de timestamp van twee of meer afschakelbare contracten exact gelijk is (bv. bij het contracteren van afschakelbare capaciteit middels dezelfde veiling) zal de afschakeling plaatsvinden naar rato van de nominaties.

De tekst handelend over meerdere afschakelbare tranches is vervallen (zie de toelichting bij de artikelen 3.2.2.4, 3.2.3(b).4 en 3.2.8.4 van de Tarievenscode Gas hierboven).

Als er op een interconnectiepunt firm capaciteit vrijkomt, zal er geen afschakelbare capaciteit worden opgewaarderd naar firm capaciteit. De vrijgevallen firm capaciteit zal opnieuw worden aangeboden in een veiling. In de artikelen is er bij de tekst over het opwaarderen daarom een uitzondering gemaakt voor interconnectiepunten.

Bijlage 1 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

In artikel 2.1.3 is de tekst over de afschakelbare dienst aangepast in verband met het feit dat er op interconnectiepunten ook firm backhaul capaciteit zal worden aangeboden.

Wijziging artikel 2.1.5

De dienst wheeling wordt aangeboden tussen een entry- en exitpunt op dezelfde locatie. In het algemeen liggen deze locaties op de Nederlandse grens. Het kan gebeuren dat er op één locatie met meerdere entry- of exitpunten zowel een allocatieprincipe first-come-first-served als een veiling voorkomt. GTS dient de capaciteit op interconnectiepunt(en) ruim van te voren te publiceren. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat er ook voor de niet-interconnectiepunten capaciteit beschikbaar moet zijn (ook voor de langere termijn). De beschikbaar te stellen capaciteit voor beide groepen van grenspunten ligt dus ruim van te voren vast en dient beschikbaar te blijven voor de transportdiensten die daadwerkelijk gebruik maken van het landelijk gastransportnet. De dienst wheeling maakt uitsluitend gebruik van de capaciteit van de betrokken entry- en exitpunten (en dus niet van het landelijk gastransportnet). De dienst wheeling kan daarom vanaf de inwerkingtreding van dit voorstel niet worden aangeboden tussen een interconnectiepunt en een entry- of exitpunt waar het first-come-first-served principe van toepassing is. Bestaande wheeling contracten zullen worden gerespecteerd.

Voor de volledigheid is nog toegevoegd dat afschakelbare wheeling wordt afgeschakeld in de volgorde van de vastgelegde timestamp (tijdstip van contracteren).

Wijziging artikel 2.1.7

Op basis van dezelfde argumentatie als bij de wijziging van artikel 2.1.5 met betrekking tot wheeling kan ook de dienst diversion niet worden aangeboden tussen een interconnectiepunt en een entry- of exitpunt waar het first-come-first-served principe van toepassing is.

Toevoegen artikel 2.1.14 (teruggeven van capaciteit)

Op basis van artikel 2.2.4 van Bijlage 1 bij de Verordening 715/2009 (bevattende o.a. de CMP maatregelen) dient GTS elke teruggave van firm capaciteit op een interconnectiepunt te aanvaarden (met uitzondering van capaciteit met een looptijd van een dag of korter). Verder is in het artikel vastgelegd dat de specifieke voorwaarden voor het teruggeven van capaciteit door de nationale regulerende instantie dienen te worden vastgesteld. Deze specifieke voorwaarden worden in dit artikel 2.1.14 voorgesteld.

GTS zal het teruggeven van firm (niet afschakelbare) capaciteit op alle interconnectiepunten faciliteren. De periode van teruggave kan zijn een (gas)jaar, een kwartaal of een maand en de teruggegeven capaciteit dient over de gehele periode constant te zijn.

Omdat GTS de teruggegeven capaciteit zal aanbieden in een veiling, is het de partij die de capaciteit teruggeeft niet toegestaan deze capaciteit op een andere wijze te verhandelen.

In het geval er meerdere partijen capaciteit teruggeven en een deel van de teruggegeven capaciteit wordt opnieuw gecontracteerd dan zal herallocatie naar rato van de door de partijen teruggegeven capaciteit plaatsvinden.

Teruggegeven en opnieuw gecontracteerde capaciteit wordt niet in rekening gebracht bij de partij die

Bijlage 1 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

de capaciteit heeft teruggegeven. Dit betekent dat zowel het gereguleerde tarief als een eventuele veilingpremie niet zullen worden gefactureerd.

Toevoegen artikel 2.1.15 (terugkopen)

GTS dient op basis van artikel 2.2.2 van Bijlage 1 bij Verordening 715/2009 een regeling voor overboeken en terugkopen voor te stellen.

Aangezien het voor een netgebruiker niet van belang is of de door GTS aangeboden firm capaciteit deel uitmaakt van de technische capaciteit dan wel de overboekcapaciteit is er geen reden om een regeling aangaande het overboeken (firm capaciteit beschikbaar stellen boven de beschikbare technische capaciteit) in dit voorstel op te nemen. In bijlage 2 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB (toegevoegd middels onderhavig codewijzigingsvoorstel) wordt uiteengezet hoe GTS de technische capaciteit en de overboekcapaciteit op een interconnectiepunt bepaalt. De capaciteit resulterend uit elk van deze methodes worden door GTS apart gepubliceerd conform de CMP transparantie vereisten. De toezichthouder kan op basis daarvan nagaan welk deel van de door GTS aangeboden firm capaciteit valt binnen de technische capaciteit, welk deel daarvan wordt aangeboden als teruggegeven capaciteit, en welk deel als overboekcapaciteit mag worden geadministreerd.

De regeling aangaande terugkoop is daarentegen wel opgenomen in het voorstel. Als er zich als gevolg van het overboeken een knelpunt voordoet op een interconnectiepunt (inhoudende dat de som van alle nominaties op dat punt hoger uitvalt dan de technische capaciteit) zal GTS voordat tot terugkoop wordt overgegaan eerst trachten het voorziene knelpunt op te lossen door efficiënt gebruik te maken van alle resterende transport middelen in het landelijk gastransportnet. Daarna zal GTS, zo nodig, overleg voeren met de op dat punt aangrenzende netbeheerder om gezamenlijk het knelpunt op te lossen, bijvoorbeeld door middel van een swap. In het geval deze maatregelen het knelpunt niet hebben opgelost, zal GTS overgaan tot terugkoop. Terugkoop houdt in dat partijen in een terugkoopveiling aangeven tegen welke vergoeding van GTS zij bereid zijn (een deel van) het gebruik van hun transportrechten op dat punt in de richting van het knelpunt voor een of meerdere uren (deels) te beperken.

Vooralsnog wordt deelname aan de terugkoopveiling beperkt tot die partijen die capaciteit op het betreffende punt hebben gecontracteerd, omdat deze partijen binnen de beschikbare periode middels een hernominatie het knelpunt kunnen oplossen. Deelname door andere partijen zal betekenen dat er eerst een contract aangaande entry- of exitcapaciteit op dat punt voor die partij moet worden aangemaakt, alvorens deze partij kan hernomineren. Het contracteren en hernomineren binnen de beschikbare periode (¼ uur) kan door GTS (nog) niet worden gefaciliteerd.

Gesteld dat het knelpunt optreedt op uur T, dan zal op T-3 een notificatie aan partijen worden verzonden om hen op de hoogte te brengen van de terugkoopveiling. Deze bevat onder andere informatie over het punt waar het voorziene knelpunt zal optreden, de hoeveelheid, de richting en de uren waarvoor de terugkoop plaatsvindt.

Deze partijen hebben vervolgens vanaf T-2¼ gedurende 30 minuten de tijd om deel te nemen aan de terugkoopveiling; de laatste bieding moet dus geplaatst zijn uiterlijk op T-2¼. In de bieding geeft de partij aan met welke hoeveelheid hij zijn nominatie in de richting van het knelpunt bereid is te verlagen, of met welke hoeveelheid hij zijn nominatie tegen de richting van het knelpunt in bereid is te ver-

Bijlage 1 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

hogen (tot maximaal zijn gecontracteerde capaciteit op het punt). De veiling houdt dus niet in dat er entry- of exitcapaciteit wordt teruggekocht; de contractuele situatie blijft ongewijzigd.

De veiling start op T-2³/₄ uur en vindt plaats conform het veilingalgoritme 'uniform price auction' als gedefinieerd in NC-CAM, echter met de volgende afwijkingen: de veiling kan op elk uur starten, de achtereenvolgende uren waarvoor de veiling wordt gehouden zijn niet gestandaardiseerd, het product dat wordt geveild is niet 'capaciteit' maar 'het teruggeven van het recht om gebruik te maken van de capaciteit', de veiling kent geen gereguleerd tarief, maar heeft een bodemprijs van nul, en de biedende partij geeft geen maximum prijs, maar een minimum prijs op (die hij wenst te ontvangen in plaats van bereid is te betalen).

De partijen die een succesvolle bieding hebben gedaan, ontvangen direct na afloop van de veiling een bericht met de hoeveelheid die door GTS teruggekocht is. De partij is verplicht de in het bericht genoemde hoeveelheid te hernomineren voor uur T-2. Dit houdt in dat de nominatie op T-2 (tenminste) moet zijn aangepast conform de hoeveelheid als opgenomen in het bericht ten opzichte van de nominatie op T-3.

Verwijderen artikelen 2.4.2, 2.4.3 en 2.4.4

In de beslissing op bezwaar van 29 oktober 2007 is artikel 2.4.1 aangaande het 'use it or lose it' principe herroepen door de Raad. Sindsdien staan de artikelen 2.4.2, 2.4.3 en 2.4.4, die een vervolg zijn op het vervallen artikel 2.4.1, zonder betekenis in de voorwaarden. Gezien de directe werking van de Europese regelgeving met betrekking tot het 'use it or lose it' principe stellen de gezamenlijke netbeheerders voor de genoemde artikelen te schrappen.

Wijzigen artikel 3.2.1

Voor de bestaande erkenningen LA en LB is een tweetal voorwaarden toegevoegd:

- informatie uitwisseling via de online informatiedienst B2B van GTS kan met een hogere beschikbaarheid plaatsvinden dan via de Gasport website. Daarom is het voor partijen die GTS kunnen bijstaan in het balanceren van het landelijk gastransportnet belangrijk dat zij met GTS kunnen communiceren via B2B. Dit betreft de partijen met fysieke entry- of exitcapaciteit;
- zowel het elektronisch boekingsplatform (PRISMA) als het nominatie systeem van GTS maken voor de identificatie van partijen gebruik van de EIC-code. Zie verder bij de toelichting aangaande de Begrippenlijst Gas.

Verder is er een derde type erkenning (LC) toegevoegd voor de erkenning van partijen die uitsluitend actief zijn op het virtuele handelspunt (TTF). Dit betreft dus partijen die geen capaciteit contracteren op een fysiek entry- of exitpunt. Naast de eisen als genoemd in artikel 3.2.0 gelden voor dit type erkenning verder geen aanvullende eisen.

Toevoegen bijlage 2: technische capaciteit en overboekcapaciteit

In bijlage 2 is op hoofdlijnen beschreven hoe GTS de technische capaciteit op entry- en exitpunten bepaalt. In de brief van ACM met kenmerk 104417/1.B1101, d.d. 22 april 2013, wordt uitsluitend gevraagd naar de methodes en procedures voor het bepalen van de omvang van de technische capaciteit en de overboekcapaciteit op interconnectiepunten. De technische capaciteit op interconnectiepunten kan echter niet worden bepaald zonder ook de technische capaciteit op alle andere entry- en exitpunten te bepalen. Dit volgt logischerwijs uit de beschreven methode.

Bijlage 1 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

De methode bestaat uit de volgende onderdelen: prognoses, uitgangspunten, zwaarte selectie per transportrichting, inzetvarianten en drukvalberekening. Deze onderdelen worden achtereenvolgens beschreven en zo nodig wordt er verwezen naar de website van GTS voor een meer gedetailleerde beschrijving.

Verder bevat bijlage 2 een beschrijving van de methode voor het bepalen van de overboekcapaciteit door GTS op interconnectiepunten. De beschrijving bevat een methode voor de toepassing op maandbasis en een methode die dag vooruit wordt toegepast.

Wijzigingen in de Allocatievoorwaarden Gas

Wijziging artikel 4a.1.2

Dit artikel is alleen tekstueel gewijzigd. De default allocatierol van een erkende programmaverantwoordelijke is altijd 'proportioneel'. Ondanks deze proportionele rol geldt dat, indien een erkende programmaverantwoordelijke als enige partij actief is op een bepaald entry- of exitpunt, hij op dit punt "balancerend" zal zijn, m.a.w. zijn allocatie op uurbasis wordt bepaald door gemeten uurhoeveelheid, en niet door de nominatie/confirmatie.

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

Wijzigingen in de Begrippenlijst Gas

EIC-code	<u>uniek identificatienummer volgens het 'Energy Identification Coding scheme' voor marktpartijen actief in de interne Europese energiemarkt</u>
interconnectiepunt **	<u>een fysiek of virtueel punt dat twee aangrenzende entry-exitsystemen verbindt of dat een entry-exitsysteem verbindt met een interconnector voor zover op deze punten een boekingsprocedure door netgebruikers van toepassing is</u>
NC-CAM	<u>Commissie Verordening (EU) No././ of XXX aangaande een Netwerk Code over Capaciteits Allocatie Mechanismes in Gas Transmissie Systemen</u>
overboekcapaciteit	<u>niet afschakelbare entry- of exitcapaciteit die wordt aangeboden bovenop de technische capaciteit in het kader van de overboekings- en terugkoopregeling als bedoeld in artikel 2.2.2 van Bijlage 1 bij de Verordening</u>
verordening *	de verordening (EG)-nr. <u>1775/2005-715/2009</u> van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 28 september 2005 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten <u>en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005 (Pb EU 2009, L 211) (PbEU L 289)</u>

Wijzigingen in de Tarievenscode Gas

3.2.1.4 Tarief in relatie tot contractduur

Voor alle **entry-** en **exitpunten**, niet zijnde de **exitpunten** die een verbinding vormen tussen het **landelijk gas-transportnet** en een **regionaal gastransportnet**, wordt het tarief in relatie tot de contractduur als volgt bepaald. Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor die seizoensafhankelijk is en gerelateerd is aan de dimensionering van het **landelijk gastransportnet**. Voor een **wintermaand**, **flankmaand** of **zomermaand** is de maandfactor 0,3, 0,15 of 0,075. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren van de betreffende maanden, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,8125 + 0,03 \times \text{aantal wintermaanden} + 0,015 \times \text{aantal flankmaanden} + 0,0075 \times \text{aantal zomermaanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van 1/15 1/30.

Voor **exitpunten** die de verbinding vormen tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet** wordt het tarief voor één maand bepaald door het tarief voor het kalenderjaar te vermenigvuldigen met een maandfractie voor grootverbruik en een maandfractie voor kleinverbruik. Hier geldt dat het tarief wordt toegepast op de in de betreffende maand gecontracteerde **exitcapaciteit** voor respectievelijk grootverbruik en kleinverbruik. Deze maandfracties worden als volgt bepaald: voor deze **exitpunten** worden voor meerdere maanden verschillende **exitcapaciteiten** gecontracteerd. Het profiel wordt opgedeeld in schijven van maanden met gelijke gecontracteerde **exitcapaciteit**. Per schijf wordt de overall maandfactor bepaald door de boven beschreven systematiek voor het contracteren van meerdere maanden toe te passen. Voor een maand is de maandfractie gelijk aan het capaciteitsgewogen gemiddelde van [de overall maandfactor gedeeld door het aantal in de schijf bijdragende maanden] van de in de betreffende maand aanwezige schijven van gelijke gecontracteerde **exitcapaciteit**. De **netbeheerder** van

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

het **landelijk gastransportnet** publiceert deze maandfracties voorafgaand aan elk kalenderjaar op zijn website, inclusief een indicatieve voorbeeldberekening.

Voor de toepassing van 2.1.2b van de Transportvoorwaarden Gas – LNB zal het tarief nooit hoger zijn dan het tarief voor een geheel kalenderjaar.

3.2.2.4 Tarief en kans op afschakelen

Het tarief voor de afschakelbare **entry**- respectievelijk **exitcapaciteit** is gebaseerd op het kalenderjaartarief voor niet afschakelbare **entry**- respectievelijk **exitcapaciteit**, waarop een korting wordt toegepast die de kans op afschakeling tot uiting brengt. Voor de tranche, waarvoor op grond van realisaties uit het verleden een kans op afschakeling is afgeleid ~~tussen 0% en 5%, bedraagt de korting 15%; voor de tranche, waarvoor een kans op afschakeling is afgeleid tussen 5 en van ten hoogste~~ 15%, bedraagt de korting 30%.

3.2.2.5 Tarief in relatie tot contractduur

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor die seizoensafhankelijk is en gerelateerd is aan de dimensionering van het gastransport met het **landelijk gastransportnet**. Voor een **wintermaand**, **flankmaand** of **zomermaand** is de maandfactor 0,3, 0,15 of 0,075. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren van de betreffende maanden, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,8125 + 0,03 \times \text{aantal wintermaanden} + 0,015 \times \text{aantal flankmaanden} + 0,0075 \times \text{aantal zomermaanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van ~~1/15~~ 1/30.

Bij het op dezelfde dag contracteren van zowel niet **afschakelbare** als **afschakelbare entry**- respectievelijk **exitcapaciteit** wordt zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op verzoek van de erkende programma-verantwoordelijke de overall maandfactor bepa~~len~~ald door de som van de niet **afschakelbare** en **afschakelbare entry**- respectievelijk **exitcapaciteit**.

3.2.3a Tariefstructuur niet afschakelbare backhaul entry- en exitcapaciteit

3.2.3a.1 Niet afschakelbare backhaul entry capaciteit

De omschrijving van de dienst is opgenomen in 2.1.3 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB.

3.2.3a.2 Niet afschakelbare backhaul exitcapaciteit

De omschrijving van de dienst is opgenomen in 2.1.3 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB.

3.2.3a.3 Tariefdrager

De tariefdrager is de gecontracteerde niet **afschakelbare** backhaul **entry**- en/of **exitcapaciteit** uitgedrukt in $\text{m}^3(\text{n};35,17)/\text{uur}$.

3.2.3a.4 Tarief in relatie tot contractduur

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor van 0,125. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,76 + 0,02 \times \text{aantal maanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van 1/30.

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

3.2.3a.5 **Overschrijding contract**

Een overschrijding van de gecontracteerde niet **afschakelbare** backhaul **entry-** en/of **exitcapaciteit** wordt per **gasdag** bepaald en vastgesteld op de grootste in een **uur** geconstateerde overschrijding. Voor deze overschrijding wordt een tarief berekend ter grootte van $\frac{1}{2}$ x maandfactor x het transporttarief van de niet **afschakelbare** backhaul **entry-** en/of **exitcapaciteit** voor het kalenderjaar.

3.2.3b **Tariefstructuur **afschakelbare** backhaul entry- en exitcapaciteit**

3.2.3b.1 **B**Afschakelbare backhaul entry-capaciteit

De omschrijving van de dienst is opgenomen in 2.1.3 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB.

3.2.3b.2 **B**Afschakelbare backhaul exitcapaciteit

De omschrijving van de dienst is opgenomen in 2.1.3 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB.

3.2.3b.3 **Tariefdrager**

De tariefdrager is de gecontracteerde **afschakelbare** backhaul **entry-** en/of **exitcapaciteit** uitgedrukt in $m^3(n;35,17)/uur$.

3.2.3b.4 **Tarief en kans op afschakelen**

Het tarief voor de **afschakelbare** backhaul **entry-** respectievelijk **exitcapaciteit** is gebaseerd op het kalenderjaar-tarief voor de **ongekorte niet afschakelbare** backhaul **entry-** respectievelijk **exitcapaciteit** dienst waarop een korting wordt toegepast die de kans op afschakeling tot uiting brengt. Voor de tranche, waarvoor op grond van realisaties uit het verleden **is afgeleid dat de een** kans op afschakeling **nihil is, bedraagt de korting 10%; voor de tranche waarvoor een kans van afschakeling is afgeleid tussen 0% en 5%, bedraagt de korting 15%; voor de tranche, waarvoor een kans van afschakeling is afgeleid van tussen 5 en van ten hoogste 15%, bedraagt de korting 30%.**

3.2.3b.5 **Tarief in relatie tot contractduur**

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor van 0,125. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,76 + 0,02 \times \text{aantal maanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van $\frac{1}{15}$ $\frac{1}{30}$.

Bij het op dezelfde dag contracteren van zowel niet afschakelbare als afschakelbare backhaul entry- respectievelijk exitcapaciteit zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op verzoek van de erkende programmaverantwoordelijke de overall maandfactor bepalen door de som van de niet afschakelbare en afschakelbare backhaul entry- respectievelijk exitcapaciteit.

3.2.3b.6 **Overschrijding contract**

Een overschrijding van de gecontracteerde **afschakelbare** backhaul **entry-** en/of **exitcapaciteit** wordt per **gasdag** bepaald en vastgesteld op de grootste in een **uur** geconstateerde overschrijding. Voor deze overschrijding wordt een tarief berekend ter grootte van $\frac{1}{2}$ x maandfactor x het **ongekorte transporttarief van de niet afschakelbare backhaul transporttarief entry- en/of exitcapaciteit** voor het kalenderjaar.

3.2.4.2 **Tariefdrager**

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

De tariefdrager is de gecontracteerde **entry- of en exitcapaciteit** uitgedrukt in $m^3(n;35,17)/uur$.

3.2.4.3 Tarief in relatie tot contractduur

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor die seizoensafhankelijk is en gerelateerd is aan de dimensionering van het gastransport met het **landelijk gastransportnet**. Voor een **wintermaand, flankmaand of zomermaand** is de maandfactor 0,3, 0,15 of 0,075. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren van de betreffende maanden, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,8125 + 0,03 \times \text{aantal wintermaanden} + 0,015 \times \text{aantal flankmaanden} + 0,0075 \times \text{aantal zomermaanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van $\frac{1}{15} \frac{1}{30}$.

3.2.5.2 Tariefdrager

De tariefdrager is de gecontracteerde **entry- of en exitcapaciteit** uitgedrukt in $m^3(n;35,17)/uur$.

3.2.5.4 Tarief in relatie tot contractduur

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor die seizoensafhankelijk is en gerelateerd is aan de dimensionering van het gastransport met het **landelijk gastransportnet**. Voor een **wintermaand, flankmaand of zomermaand** is de maandfactor 0,3, 0,15 of 0,075. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren van de betreffende maanden, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,8125 + 0,03 \times \text{aantal wintermaanden} + 0,015 \times \text{aantal flankmaanden} + 0,0075 \times \text{aantal zomermaanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van $\frac{1}{15} \frac{1}{30}$.

Bij het op dezelfde dag contracteren van zowel niet **afschakelbare** als **afschakelbare** wheeling zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op verzoek van de erkende programmaverantwoordelijke wordt de overall maandfactor bepaalend door de som van de niet **afschakelbare** en **afschakelbare** wheeling.

3.2.7.5 Tarief in relatie tot contractduur

Voor alle **entry- en exitpunten gasopslag** wordt het tarief in relatie tot de contractduur als volgt bepaald.

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor die seizoensafhankelijk is en gerelateerd is aan de dimensionering van het **landelijk gastransportnet**. Voor een **wintermaand, flankmaand of zomermaand** is de maandfactor 0,3, 0,15 of 0,075. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren van de betreffende maanden, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,8125 + 0,03 \times \text{aantal wintermaanden} + 0,015 \times \text{aantal flankmaanden} + 0,0075 \times \text{aantal zomermaanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van $\frac{1}{15} \frac{1}{30}$.

3.2.8.4 Tarief en kans op afschakelen

Het tarief voor de afschakelbare **entry-** respectievelijk **exitcapaciteit** gasopslag is gebaseerd op het kalenderjaartarief voor niet afschakelbare **entry-** respectievelijk **exitcapaciteit** gasopslag in 3.2.7.4, waarop een korting wordt toegepast die de kans op afschakeling tot uiting brengt. Voor de tranche, waarvoor op grond van realisaties uit het ver-

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

leden een kans op afschakeling is afgeleid ~~tussen 0% en 5%, bedraagt de korting 15%; voor de tranche, waarvoor een kans op afschakeling is afgeleid tussen 5 en van ten hoogste 15%~~, bedraagt de korting 30%.

3.2.8.5 Tarief in relatie tot contractduur

Het contract met een looptijd van één kalenderjaar vormt de basis voor de tarifiering van afwijkende periodes. Bij het bepalen van het tarief voor één maand wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met een maandfactor die seizoensafhankelijk is en gerelateerd is aan de dimensionering van het gastransport met het **landelijk gastransportnet**. Voor een **wintermaand**, **flankmaand** of **zomermaand** is de maandfactor 0,3, 0,15 of 0,075. Bij het contracteren van meerdere maanden wordt het tarief voor het kalenderjaar vermenigvuldigd met de som van de maandfactoren van de betreffende maanden, waarbij deze overall maandfactor voor een jaar ten hoogste $(0,8125 + 0,03 \times \text{aantal wintermaanden} + 0,015 \times \text{aantal flankmaanden} + 0,0075 \times \text{aantal zomermaanden})$ bedraagt. Bij het bepalen van het tarief voor een **gasdag** wordt het tarief voor de betrokken maand vermenigvuldigd met een dagfactor ter grootte van ~~1/15~~ 1/30.

Bij het op dezelfde dag contracteren van zowel niet **afschakelbare** als **afschakelbare entry-** respectievelijk **exitcapaciteit** gasopslag zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op verzoek van de erkende programmamaverantwoordelijke wordt de overall maandfactor bepaalend door de som van de niet **afschakelbare** en **afschakelbare entry-** respectievelijk **exitcapaciteit** gasopslag.

3.4.4 Op entry- of exitpunten waar entry- of exitcapaciteit wordt gecontracteerd en toegewezen door middel van een veiling volgens NC-CAM wordt het transporttarief verhoogd met de uitkomst van het gebruikte veilingmechanisme.

Wijzigingen in de Transportvoorwaarden Gas - LNB

2.1.2 Entry- en exitcapaciteit

Omschrijving van de dienst

De dienst **entrycapaciteit** geeft het recht om op een **entrypunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** in het **landelijk gastransportnet** te voeden. De dienst **exitcapaciteit** geeft het recht om op een **exitpunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken.

Contractering en toewijzing

Entry- en **exitcapaciteit** worden gecontracteerd en aan **erkende programmamaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe. Op interconnectiepunten worden entry- en exitcapaciteit gecontracteerd en aan erkende programmamaverantwoordelijken toegewezen door middel van een veiling als vastgelegd in NC-CAM.

Afschakelbare dienst

De dienst **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** geeft het voorwaardelijke recht op **entrycapaciteit** respectievelijk **exitcapaciteit** en wordt aangeboden indien niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van het recht op de dienst **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gebruik gemaakt kan worden indien de **netgebruikers** van het **landelijk gastransportnet** die op het desbetreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** beschikken over niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** dan wel eerder gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** niet (volledig) van hun **entrycapaciteit** respectievelijk **exitcapaciteit** gebruik

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

maken. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan kan de **netgebruiker** op het desbetreffende **entry-** of **exitpunt** (deels) worden afgeschakeld. Het afschakelen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels, en bij gelijke tijdstempels naar rato van de nominaties.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan **afschakelbare entry- en exitcapaciteit** in verschillende tranches aanbieden, onderscheiden naar waarschijnlijkheid van afschakelen. **Afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen wordt pas aangeboden indien de **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** van een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen uitverkocht is.

Overige voorwaarden

Op entry- en exitpunten niet zijnde een interconnectiepunt zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er bestaande niet afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk bestaande niet afschakelbare exitcapaciteit of bestaande afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk bestaande afschakelbare exitcapaciteit in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen beschikbaar komt, de gecontracteerde afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare exitcapaciteit in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar niet afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk niet afschakelbare exitcapaciteit dan wel de gecontracteerde afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare exitcapaciteit in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare exitcapaciteit in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen. Het opwaarderen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels.

2.1.2h **Entry- en exitcapaciteit gasopslag**

Omschrijving van de dienst

De dienst **entrycapaciteit** gasopslag geeft het recht om op een **entrypunt gasopslag** een hoeveelheid **gas** per **uur** in het **landelijk gastransportnet** te voeden. De dienst **exitcapaciteit** gasopslag geeft het recht om op een **exitpunt gasopslag** een hoeveelheid **gas** per **uur** aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken.

Contractering en toewijzing

Entry- en **exitcapaciteit** gasopslag worden gecontracteerd en aan **erkende programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe.

Afschakelbare dienst

De dienst **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag geeft het voorwaardelijke recht op **entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **exitcapaciteit** gasopslag en wordt aangeboden indien niet **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van het recht op de dienst **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag gebruik gemaakt kan worden indien de **netgebruikers** van het **landelijk gastransportnet** die op het desbetreffende **entrypunt gasopslag** respectievelijk **exitpunt gasopslag** beschikken over niet **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag dan wel eerder gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag niet (volledig) van hun **entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **exitcapaciteit** gasopslag gebruik maken. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan kan de **netgebruiker** op het desbetreffende **entry-** of **exitpunt gasopslag** (deels) worden afgeschakeld. Het afschakelen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels, en bij

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

gelijke tijdstempels naar rato van de nominaties.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan **afschakelbare entry-** en **exitcapaciteit** gasopslag in verschillende tranches aanbieden, onderscheiden naar waarschijnlijkheid van afschakelen. **Afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen wordt pas aangeboden indien de **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag van een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen uitverkocht is.

Overige voorwaarden

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er bestaande niet **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk bestaande niet **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag of bestaande **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk bestaande **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen beschikbaar komt, de gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar niet **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag dan wel de gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar **afschakelbare entrycapaciteit** gasopslag respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gasopslag in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen. Het opwaarderen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels.

2.1.3 Backhaul entry- en exitcapaciteit

Omschrijving van de dienst

De dienst **backhaul entrycapaciteit** geeft het **voorwaardelijke** recht om op door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangegeven **entrypunten** waarop het gas de Nederlandse landsgrens overschrijdt of nabij de Nederlandse landsgrens, in tegenstroom met de fysieke stroomrichting, een hoeveelheid **gas** per **uur** administratief aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken. De dienst **backhaul exitcapaciteit** geeft het **voorwaardelijke** recht om op door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangegeven **exitpunten** waarop het gas de Nederlandse landsgrens overschrijdt of nabij de Nederlandse landsgrens, in tegenstroom met de fysieke stroomrichting, een hoeveelheid **gas** per **uur** administratief in het **landelijk gastransportnet** te voeden.

Contractering en toewijzing

Backhaul entry- en **exitcapaciteit** worden gecontracteerd en aan **erkende programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe. Op interconnectiepunten worden backhaul entry- en exitcapaciteit gecontracteerd en aan erkende programmaverantwoordelijken toegewezen door middel van een veiling als vastgelegd in NC-CAM.

Niet afschakelbare dienst

De diensten niet afschakelbare backhaul entrycapaciteit en niet afschakelbare backhaul exitcapaciteit kunnen uitsluitend worden gecontracteerd op interconnectiepunten.

Afschakelbare dienst

De dienst afschakelbare backhaul entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare backhaul exitcapaciteit geeft

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

het voorwaardelijke recht op backhaul entrycapaciteit respectievelijk backhaul exitcapaciteit en wordt aangeboden indien niet afschakelbare backhaul entrycapaciteit respectievelijk niet afschakelbare backhaul exitcapaciteit niet of niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van het recht op de dienst afschakelbare backhaul entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare backhaul exitcapaciteit gebruik gemaakt kan worden indien de netgebruikers van het landelijk gastransportnet die op het desbetreffende entrypunt respectievelijk exitpunt beschikken over niet afschakelbare backhaul entrycapaciteit respectievelijk niet afschakelbare backhaul exitcapaciteit dan wel eerder gecontracteerde afschakelbare backhaul entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare backhaul exitcapaciteit niet (volledig) van hun backhaul entrycapaciteit respectievelijk backhaul exitcapaciteit gebruik maken, of indien voldoende forward stroom op het betreffende entrypunt respectievelijk exitpunt beschikbaar is. Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan kan de netgebruiker op het desbetreffende entry- of exitpunt (deels) worden afgeschakeld. Het afschakelen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels, en vervolgens zo nodig naar rato van de nominaties.

De voorwaarde voor **backhaul entry- en exitcapaciteit** is dat uitsluitend **gas** in tegenstroom kan worden getransporteerd en derhalve administratief aan het net kan worden onttrokken respectievelijk in het net kan worden gevoed indien voldoende forward stroom op het betreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** beschikbaar is. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan kan de **netgebruiker** met **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** op het desbetreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** (deels) worden afgeschakeld.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan **backhaul entry- en exitcapaciteit** in verschillende tranches aanbieden, onderscheiden naar waarschijnlijkheid van afschakelen. **Backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen wordt pas aangeboden indien de **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** van een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen uitverkocht is.

Overige voorwaarden

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er bestaande **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk bestaande **backhaul exitcapaciteit** in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen beschikbaar komt, de gecontracteerde **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen. Het opwaarderen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels.

2.1.5 Wheeling

Omschrijving van de dienst

De dienst wheeling geeft het recht om op een **entrypunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** in het **landelijk gastransportnet** te voeden en dit **gas** op een op dezelfde locatie gelegen **exitpunt** weer aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken. De hoeveelheid in een **uur** in te voeden **gas** dient gelijk te zijn aan de hoeveelheid te onttrekken **gas** in hetzelfde **uur**. De dienst wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** geregistreerd in een separaat **portfolio**.

Contractering en toewijzing

Wheeling wordt gecontracteerd en aan **erkende programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

come first served principe. De dienst wheeling kan vanaf 1 januari 2014 niet worden gecontracteerd tussen een entry- of exitpunt waarop het first come first served principe van toepassing is en een interconnectiepunt. De dienst wheeling die is gecontracteerd voor 1 januari 2014 zal worden gerespecteerd. De combinatie van **entry-** en **exitpunten** waarvoor de dienst wheeling wordt aangeboden wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerd.

Afschakelbare dienst

De dienst **afschakelbare** wheeling geeft het voorwaardelijke recht op wheeling en wordt aangeboden indien niet **afschakelbare** wheeling niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van het recht op de dienst **afschakelbare** wheeling gebruik gemaakt kan worden indien de **netgebruikers** van het **landelijk gastransportnet** die op het betreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** beschikken over niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** dan wel eerder gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** niet (volledig) van hun **entrycapaciteit** respectievelijk **exitcapaciteit** gebruik maken. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan, kan de dienst **afschakelbare** wheeling van de **netgebruiker** (deels) worden afgeschakeld. Het afschakelen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels.

Overige voorwaarden

Op entry- en exitpunten niet zijnde interconnectiepunten zal De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er bestaande niet **afschakelbare** wheeling beschikbaar komt, de gecontracteerde **afschakelbare** wheeling opwaarderen naar niet **afschakelbare** wheeling. Het opwaarderen zal worden uitgevoerd in de volgorde van de volgens 5.1.6 vastgelegde tijdstempels.

2.1.7 Diversion

Omschrijving van de dienst

De dienst diversion geeft het recht om gecontracteerde **entrycapaciteit** of **exitcapaciteit** te verplaatsen naar een ander op dezelfde locatie gelegen **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** onder de voorwaarde dat er geen extra beslag op **transportcapaciteit** wordt gelegd.

Contractering en toewijzing

Diversion wordt gecontracteerd en aan **erkende programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe. De dienst diversion kan vanaf 1 januari 2014 niet worden gecontracteerd tussen een entry- of exitpunt waarop het first come first served principe van toepassing is en een interconnectiepunt. De combinatie van **entry-** en **exitpunten** waarvoor de dienst diversion wordt aangeboden wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerd.

Overige voorwaarden

De status van de door middel van diversion verplaatste **entry-** of **exitcapaciteit** zal niet worden aangetast tenzij deze verplaatsing de status van de **entry-** of **exitcapaciteit** van een andere **erkende programmaverantwoordelijke** zou aantasten.

2.1.14 Teruggeven van gecontracteerde capaciteit

De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal in overeenstemming met artikel 2.2.4 van Bijlage 1 bij de Verordening het teruggeven van gecontracteerde, niet afschakelbare (backhaul) entry- en exitcapaciteit

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

op **interconnectiepunten** faciliteren.

De **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** kan worden teruggegeven voor een periode van een jaar (beginnende op 1 oktober), een kwartaal of een maand. De aangeboden **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** dient gedurende de gehele teruggeveperiode constant te zijn.

Gedurende de periode tussen het teruggeven van de **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** en het sluiten van de bijbehorende veiling kan de **erkende programmaverantwoordelijke** de betreffende **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** niet op andere wijze verhandelen.

Ingeval meerdere **erkende programmaverantwoordelijken (backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** teruggeven, maar niet alle teruggegeven **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** volledig kan worden geheralloceerd, zal herallocatie naar rato van de teruggegeven **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** per **erkende programmaverantwoordelijke** plaatsvinden.

Indien en voorzover teruggegeven **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** opnieuw wordt verkocht, wordt de teruggegeven **(backhaul) entry-** en **exitcapaciteit** niet in rekening gebracht.

2.1.15 Terugkoop

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal in overeenstemming met artikel 2.2.2 van Bijlage 1 bij de **Verordening** zo nodig het recht op het gebruik van **entry-** of **exitcapaciteit** terugkopen.

2.1.15.1 In Bijlage 2 wordt vastgelegd op welke wijze de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de omvang van de technische, niet **afschakelbare entry-** en **exitcapaciteit** en de **overboekcapaciteit** bepaalt.

2.1.15.2 Wanneer, ten gevolge van nominaties boven de technische capaciteit, de systeemintegriteit van het **landelijk gastransportnet** gevaar loopt, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op **interconnectiepunten** een terugkoopveiling starten om het voorziene knelpunt te voorkomen. De terugkoopveiling houdt in dat **erkende programmaverantwoordelijken** voor de betreffende uren het gebruik van hun transportrechten aanpassen.

2.1.15.3 Vanuit het boekingsplatform wordt 3 uur voor het **uur** (T) waarin het knelpunt optreedt een notificatie verzonden aan **erkende programmaverantwoordelijken**. In deze notificatie wordt aangegeven:

- op welk(e) **entry-** en/of **exitpunt(en)** de terugkoopveiling betrekking heeft;
- voor welke uurhoeveelheid en flowrichting terugkoop plaatsvindt;
- de aaneengesloten **uren** waarvoor terugkoop plaatsvindt.

2.1.15.4 De **erkende programmaverantwoordelijke** die wenst deel te nemen aan de terugkoopveiling dient zijn bieding(en) te plaatsen tussen T-2¼ en T- 2¼. De **erkende programmaverantwoordelijke** dient een bieding te doen zodanig dat:

- bij gecontracteerde **entry-** of **exitcapaciteit** in de flowrichting van de terugkoop de nominatie wordt verhoogd (tot maximaal de gecontracteerde **entry-** of **exitcapaciteit**);
- bij gecontracteerde **entry-** of **exitcapaciteit** tegen de flowrichting van de terugkoop in de nominatie wordt verlaagd.

2.1.15.5 De veiling start op T-2¼ uur en vindt plaats conform het veilingalgoritme 'uniform price auction' als gedefinieerd in **NC-CAM**, echter met de volgende afwijkingen:

- de terugkoopveiling kan op elk willekeurig **uur** van de **gasdag** starten;
- de periode waarvoor de veiling plaatsvindt, kent geen standaard duur;

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

- de terugkoopveiling kent geen gereguleerd tarief en heeft een bodemprijs van nul;
- de erkende programmaverantwoordelijke geeft in de bieding(en) een minimumprijs aan die hij wenst te ontvangen.

2.1.15.6 Direct na de terugkoopveiling ontvangen **erkende programmaverantwoordelijken** die een succesvolle bieding hebben geplaatst hiervan bericht en zijn deze **erkende programmaverantwoordelijken** verplicht de in het bericht genoemde hoeveelheid voor de betreffende uren te hernomineren vóór uur T-2, oftewel de **erkende programmaverantwoordelijke** dient de nominatie op T-2 ten opzichte van de nominatie geldend op T-3 aan te passen conform de hoeveelheid in het bericht met het veilingresultaat.

2.1.15.7 Alvorens de terugkoopveiling te starten zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verifiëren of het voorziene knelpunt op andere wijze is op te lossen. Daartoe zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** onderzoeken of het voorziene knelpunt door het nemen van operationele maatregelen kan worden opgelost en zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zo nodig met de **aangrenzende netbeheerders** overleggen of het voorziene knelpunt onderling is op te lossen.

2.1.15.8 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal jaarlijks aan **de raad** alle noodzakelijke informatie verstrekken om de werking van de overboekings- en terugkoopregeling te kunnen beoordelen.

2.4.2 **[VERVALLEN]**

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt de **erkende programmaverantwoordelijke** schriftelijk op de hoogte van de beoogde ontneming van rechten en stelt deze **erkende programmaverantwoordelijke** in de gelegenheid om binnen drie **werkdagen** na ontvangst van deze mededeling een voldoende gemotiveerde verklaring aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te verstrekken, waarin wordt aangegeven waarom de beoogde ontneming van rechten onterecht zou zijn. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** beoordeelt deze verklaring met in achtneming van de belangen van de betrokken partijen en besluit op grond van deze belangenafweging om de beoogde ontneming van rechten al dan niet te entameren.

2.4.3 **[VERVALLEN]**

Ontneming van bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde **entry- of exitcapaciteit** doet niet af aan de betalingsverplichtingen van de **erkende programmaverantwoordelijke** op grond van een overeenkomst met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en heeft ook overigens geen invloed op de rechten en verplichtingen van partijen uit deze overeenkomst.

2.4.4 **[VERVALLEN]**

Vanaf het moment dat de **erkende programmaverantwoordelijke** de rechten betreffende de onvoldoende gebruikte bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde **entry- of exitcapaciteit** heeft verloren ingevolge het hiervoor bepaalde, is de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vrij om deze **entry- of exitcapaciteit** aan derden aan te bieden overeenkomstig de normaal geldende voorwaarden. Daarbij zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de desbetreffende **entry- of exitcapaciteit** eerst op non-discriminatoire wijze aan die derden aanbieden, die hem in de twee maanden voorafgaand aan het moment van ontneming tevergeefs om contractering van die **entry- of exitcapaciteit** hebben verzocht.

3.2.0 Een ieder kan bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een aanvraag indienen om **erkende programmaverantwoordelijke** te worden, volgens een door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vastgesteld en via de website op te vragen model. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** accepteert een ieder als **erkende programmaverantwoordelijke** die

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

- a. voldoende kredietwaardig is in relatie tot zijn beoogde verplichtingen, dat wil zeggen dat is voldaan aan de eisen met betrekking tot financiële zekerheidsstelling die past bij het kredietrisico dat volgens vastgestelde regels door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aan de partij is toegekend. Deze regels zijn opgenomen in Bijlage 1 bij de Transportvoorwaarden Gas - LNB; en
- b. voldoet aan de eisen met betrekking tot elektronisch berichtenverkeer met betrekking tot nominaties, entry- en exitprogramma's, portfolio onbalans signaal en de inzet van de biedladder; deze worden gepubliceerd op de website van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**; en
- c. in alle opzichten uiting geeft te beschikken over de deskundigheid en zorgvuldigheid en over de technische, administratieve en organisatorische faciliteiten, die vereist zijn om deelnemer aan het gastransport in het **landelijk gastransportnet** te kunnen zijn en zich in overeenstemming daarmee gedraagt;
- d. de partij dient te beschikken over een **EIC-code** om zich te kunnen identificeren.

Indien aan de hiervoor genoemde voorwaarden is voldaan, verstrekt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de aanvrager een erkenning door middel van publicatie op zijn website, onder vermelding van de ingangsdatum van de erkenning.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verleent aan de **erkende programmaverantwoordelijke** toestemming om de taken verbonden aan de eisen in 3.2.0 b en c door een derde, die niet zelf een **erkende programmaverantwoordelijke** is, te laten uitvoeren, mits die derde voldoet aan de eisen in b en c en er geen zwaarwegende redenen bestaan om deze toestemming niet te verlenen.

De juiste en tijdige uitvoering van deze taken wordt uitsluitend verricht door of namens de **erkende programmaverantwoordelijke**.

- 3.2.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** onderscheidt twee drie typen erkenning voor een **erkende programmaverantwoordelijke**, waarbij het verschil tussen erkenning-LA en erkenning-LB betrekking heeft op de mogelijkheid exitcapaciteit te contracteren op een exitpunt tussen het landelijk gastransportnet en een regionaal gastransportnet.

Erkenning LA: rechtspersonen en natuurlijke personen met deze erkenning kunnen gebruik maken van de diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, behoudens van **exitcapaciteit** op een **exitpunt** tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet**. In aanvulling op de eisen vermeld onder 3.2.0a t/m 3.2.0de geldt de volgende voorwaarde:

- a) de partij dient te beschikken over een **EAN-code** ingeval deze partij **programmaverantwoordelijkheid** draagt op een binnenlands **exitpunt**;
- a)b) de partij dient te kunnen communiceren met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** middels de online informatiedienst **B2B**.

Erkenning LB: rechtspersonen en natuurlijke personen met deze erkenning kunnen gebruik maken van de diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** met inbegrip van **exitcapaciteit** op een **exitpunt** tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet**. In aanvulling op de eisen vermeld onder 3.2.0a t/m 3.2.0de gelden de volgende voorwaarden:

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

- a) de partij dient te beschikken over een **EAN-code**;
- b) de partij dient deel te nemen aan het berichtenverkeer met betrekking tot allocatie;
- c) de partij contracteert **exitcapaciteit** volgens 2.1.2b;
- e)d) de partij dient te kunnen communiceren met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet middels de online informatiedienst B2B.

Erkenning LC: rechtspersonen en natuurlijke personen met deze erkenning kunnen uitsluitend gebruik maken van de diensten van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op het virtuele handelspunt. In aanvulling op de eisen vermeld onder 3.2.0a t/m 3.2.0d gelden geen verdere voorwaarden.

Bijlage 2: Vaststellen omvang technische entry- en exitcapaciteit en overboekcapaciteit

B2.1 In deze Bijlage 2 wordt vastgelegd op welke wijze de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de omvang van de technische, niet afschakelbare entry- en exitcapaciteit en de overboekcapaciteit bepaalt, welke in overeenstemming met de veilingkalender NC-CAM voorafgaand aan de veiling wordt gepubliceerd.

B2.2 Technische capaciteit

Het landelijk gastransportnet wordt voortdurend aangepast aan veranderende omstandigheden. Bij het ontwerp van het landelijk gastransportnet wordt nagegaan of de niet afschakelbare entry- en exitcapaciteit kan worden getransporteerd. De volgende onderdelen zijn daarbij van belang:

- Prognoses;
- Uitgangspunten;
- Zwaarteselectie;
- Inzetvarianten;
- Berekeningen.

Hieronder worden deze onderdelen verder uitgewerkt.

B2.2.1 Prognoses

Prognoses zijn verwachtingen ten aanzien van entry- of exitcapaciteit in de komende jaren. Deze prognoses worden verkregen via een methode die de entry- of exitcapaciteit die door de markt zijn gecontracteerd aanvult met onderbouwde schattingen.

De prognoses bepalen voor een belangrijk deel het ontwerp van het landelijk gastransportnet. De aanleiding om het ontwerp van het landelijk gastransportnet aan te passen is dan ook meestal terug te voeren tot veranderingen in de prognoses op entry- en exitpunten. De wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet tot zijn prognoses komt, wordt gepubliceerd op de website van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.

B2.2.2 Uitgangspunten

Uitgangspunten zijn verwachtingen over het gebruik van entry- en/of exitcapaciteit op een entry- en/of exitpunt en/of verwachtingen ten aanzien van de inzet van combinaties van entry- en exitpunten. Het gebruik op een entry- of exitpunt kan bij het ontwerp van het landelijk gastransportnet in principe variëren tussen de prognose (de hoogste waarde) en nul (de minimale waarde). De netbeheerder van het landelijk gastransportnet verbindt immers geen restricties aan de inzet van het entry- of exitpunt door de erkende programmaverantwoordelijke. Daarmee is het voor het ontwerp van het landelijk gastransportnet van belang zo goed mogelijk in te schatten wat onder bepaalde omstandigheden het gebruik op een entry- of exitpunt is, wat de onderlinge relaties zijn tussen deze entry- en exitpunten en de relatie met externe factoren, zoals temperatuur en jaargetijde. Het gebruik op een entry- of exitpunt

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

en/of de onderlinge relatie worden vastgelegd in uitgangspunten. Alle uitgangspunten die van belang zijn voor het ontwerp van het landelijk gastransportnet worden gepubliceerd op de website van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.

B2.2.3 Zwaarteselectie

Na het toepassen van de uitgangspunten resteert er nog een groot aantal combinaties van het gebruik van entry- of exitcapaciteit. Per transportrichting wordt de zwaarste transportomstandigheid gekozen. Hierbij is 'ting' een hoofdrichting van gastransport door Nederland, bijvoorbeeld van Noord naar Zuid. De zwaarste transportomstandigheid is de omstandigheid met het grootste gevolg voor het ontwerp van het landelijk net, bijvoorbeeld de hoogste drukval of de hoogste kwaliteitsconversie. Als aan de zwaarste transportomstandigheid in een transportrichting kan worden voldaan, zijn ook alle lichtere omstandigheden in die richting mogelijk.

B2.2.4 Inzetvarianten

Uit de range van al het mogelijke gebruik van entry- of exitcapaciteit resteert na het toepassen van de uitgangspunten en de zwaarteselectie een beperkte set van scenario's. Het gebruik op alle entry- en exitpunten is voor een dergelijk scenario vastgelegd, waarbij tevens de totale hoeveelheid energie op de entripunten in balans moet zijn met de totale hoeveelheid energie op de exitpunten. Een dergelijk scenario wordt inzetvariant genoemd. Deze methode resulteert in minder dan 100 inzetvarianten.

B2.2.5 Berekeningen

De netbeheerder van het landelijk gastransportnet berekent voor iedere inzetvariant of de niet afschakelbare entry- of exitcapaciteit kan worden getransporteerd.

B2.2.6 Beoordeling

Het landelijk gastransportnet is naar het oordeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voldoende robuust om niet afschakelbare entry- of exitcapaciteit te kunnen verzorgen als uit de berekeningen op basis van de set van inzetvarianten blijkt dat de niet afschakelbare entry- of exitcapaciteit getransporteerd kan worden.

B2.3 Overboekcapaciteit

B2.3.1 Gasmaand vooruit

De netbeheerder van het landelijk gastransportnet stelt de overboekcapaciteit ten behoeve van de maandveiling vast op basis van technische en operationele mogelijkheden:

- 1) de overboekcapaciteit per gasmaand wordt bepaald op basis van artikel B2.2 waarbij bovendien rekening wordt gehouden met:
  - de volledige beschikbaarheid van installaties, dus inclusief gebruik van reserves van onderdelen infrastructuur als compressie, scrubber- en meetcapaciteit;
  - de configuratie van het landelijk gastransportnet in de betreffende gasmaand, waaronder schakelen van leidingen en inzet van mengstations,
  - de op deze wijze verkregen overboekcapaciteit wordt gecorrigeerd voor gepland onderhoud;
- 2) de bijdrage voortkomend uit de verwachting in de betreffende gasmaand van het gebruik van entry- of exitcapaciteit door de binnenlandse markt relevant voor interconnectiepunten.

De overboekcapaciteit in een gasmaand is het resultaat van de capaciteiten als genoemd in 1 en 2 minus de technische capaciteit zoals beschreven in artikel B2.2.

B2.3.2 Gasdag vooruit

Bijlage 2 Voorgestelde wijzigingen in de verschillende delen van de gascodes

De netbeheerder van het landelijk gastransportnet stelt de overboekcapaciteit ten behoeve van de dagveiling vast op basis van technische en operationele mogelijkheden:

- 1) de entry- en exitcapaciteit van de betreffende gasmaand wordt geactualiseerd op basis van techniek, onderhoud en storingen;
- 2) de bijdrage voortkomend uit het gebruik van entry- en exitcapaciteit voor de volgende gasdag op het interconnectiepunt wordt geschat op basis van het gebruik van entry- en exitcapaciteit op de voorgaande en in de lopende gasdag, de weersverwachtingen en andere externe informatie waaronder optimalisatiemogelijkheden in samenwerking met NNO's;

De overboekcapaciteit voor de gasdag is het resultaat van de capaciteiten als genoemd in 1 en 2 minus de technische capaciteit.

Wijzigingen in de Allocatievoorwaarden Gas

- 4a.1.2 Indien een **erkende programmaverantwoordelijke** volgens 4a.2 op een **entry-** of **exitpunt** de keuze heeft tussen verschillende allocatierollen, zal de **erkende programmaverantwoordelijke** de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** per **entry-** en **exitpunt** schriftelijk melden welke allocatierol hij zal vervullen. Indien de **netbeheerder** van het **landelijk gastransport** deze informatie niet uiterlijk 5 **werkdagen** voor aanvang van de **programmaverantwoordelijkheid** op het betreffende **entry-** of **exitpunt** ontvangt zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aan de **erkende programmaverantwoordelijke** de rol proportioneel toekennen, ~~tenzij de erkende programmaverantwoordelijke de enige erkende programmaverantwoordelijke op het betreffende entry- of exitpunt is, in welk geval de erkende programmaverantwoordelijke de rol balancerend zal krijgen.~~

Bijlage 3 Relevant deel van het verslag van de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 13 juni 2013

Voorzitter	Jos Blommaert
Aanwezig	<i>Namens de representatieve organisaties:</i> DE Koepel Monique van Eijkelenburg en Floor de Kleijn E-NL Nynke Geerts en Hein-Bert Schurink LTO Rob van der Valk VA Liane Schoonus VEMW Jacques van de Worp VGGP Jan Brugging VGN Isabelle Anemaet VMNed Martin Hagen <i>Namens de gezamenlijke netbeheerders:</i> GTS Wim Borghols, Sandrie Egberts (hele vergadering) Jan Geertsema, Henrike de Jager en Harry Smit (agendapunt 7) NBNL Johan Janssen (+ wnd secretariaat) <i>Namens een representatief deel van partijen die zich bezighouden met transporteren, leveren en meten van energie:</i> GTS Wim Borghols NEDU Martijn Hamberg ACM Youri van der Drift
Gast	
Afwezig	Cogen, Consumentenbond, Efet, FME-CWM, Nogepa, Pawex, TenneT, UnetoVNI, Vereniging Eigen Huis, VNCI, VNG, VNO-NCW, Voeg

(.....)

7 Codewijzigingsvoorstel m.b.t. implementatie van de EU-code CAM/CMP

Algemeen

GTS introduceert het voorstel en geeft aan dat het vervroegd implementeren van de EU-code m.b.t. CAM is besproken in shipper-meetings en reporgs-meetings. Het voorstel creëert betere handelsmogelijkheden en verbetert de liquiditeit van de gasmarkt via het TTF. Het zal er bovendien aan bijdragen dat gasstromen richting ons marktgebied beter en flexibeler gaan verlopen. Ook speelt mee dat GTS bij voorkeur wil anticiperen op ontwikkelingen in plaats van achter feiten aan te lopen. Sinds vorig jaar wordt gewerkt aan een boekingsplatform voor cross border capaciteit. Dit zal ook worden gebruikt voor de beoogde CMP maatregelen. De teruggave van capaciteit zal via dat platform lopen. Ook voor overboeken en terugkopen is dat platform het meest geëigende middel. De voordelen ervan zijn nu al zichtbaar. Dit alles bij elkaar is voor GTS reden om "early implementation" voor te stellen.

E-NL merkt op dat shippers die gas over de grens brengen dit anders zien. De EU-code m.b.t. CAM is voor hen nadelig en zij zijn derhalve geen voorstander van vroegtijdige implementatie ervan. De bezwaren richten zich met name op de gebundelde producten. Tegen het gebruik van het boekingsplatform zijn geen bezwaren. De EU-code m.b.t. CAM heeft mede op aandringen van onze buurlanden een 1,5 jaar langere implementatietermijn. Het heeft dus weinig zin om hem in Nederland eerder te implementeren.

GTS geeft aan dat daarom juist het boekingsplatform van belang is. Er is niet alleen sprake van gebundelde capaciteit. Eenzijdige capaciteit blijft ongebondeld beschikbaar. En zolang de buurlanden CAM niet hebben geïmplementeerd is alle capaciteit eenzijdig en ongebondeld.

Bijlage 3 Relevant deel van het verslag van de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 13 juni 2013

E-NL geeft aan dat het bezwaar zit in de volgorde: gebundelde capaciteit wordt eerste geveild. Volgens CAM komt pas na de veiling ongebundelde capaciteit in beeld. Met gebundelde capaciteit ben je minder flexibel. Maar t.g.v. de voorgestelde systematiek moet je wachten tot na de veiling of er ook ongebundelde capaciteit ter beschikking komt.

GTS geeft aan dat er niet voor niets is gekozen voor het "hub tot hub" model. Het is begrijpelijk dat dat voor sommige marktpartijen minder gewenst is, maar dat is geen reden om ten behoeve van een deel van de markt dan maar te wachten met implementatie. Een ander deel van de markt wil het wel.

E-NL meldt dat zij het grootste deel van de grensoverschrijdend acterende markt vertegenwoordigt en dat zij hierop tegen is.

GTS geeft aan dat men in Duitsland al verder is en in een door Duitsland zelf opgestelde voorloper van CAM hanteert men ook gebundelde producten. Capaciteit op de grens met België en het Verenigd Koninkrijk zal voorlopig ongebundeld worden aangeboden zolang het bundelen in die landen niet is geïmplementeerd.

VEMW geeft aan dat de visie van **E-NL** deels wordt gedeeld. De belangen liggen in de achterban van VEMW verdeeld; sommige leden zullen wel belang hebben bij early implementation, andere niet. Wel heeft **VEMW** de vraag of early implementation past binnen de kaders van de actuele Gaswet. **GTS** geeft aan dat de EU-code voor CMP al in werking is getreden. Daarmee zijn we eigenlijk al te laat. CAM past binnen de huidige wetgeving, maar de verwachting is dat ook deze EU-code a.s. najaar in werking treedt.

Inhoudelijk:

Begrippen: **VEMW** informeert of het voorgestelde begrip "technische capaciteit" niet dezelfde discussie introduceert als we bij het dossier "contractering OV-exitcapaciteit" hebben gehad. **GTS** geeft aan dat deze definitie is vastgelegd in de EU-code.

Tariefencode Gas

3.2.2.5, 3.2.5.4 en 3.2.8.5: **E-NL** vraagt een toelichting op de werkwijze in Prisma waarbij het niet mogelijk is afschakelbaar én firm te combineren, maar waarbij GTS de boeking aanpast als ware het één boeking. Is dit een workaround? **GTS** geeft aan dat het huidige boekingssysteem in een dergelijke combinatie kan voorzien. In het nieuwe systeem zijn het aparte boekingen die achteraf als één contract worden beschouwd, resulterend in een voor de klant gunstiger tarief.

3.2.5.2: **E-NL** vraagt waarom "of" in dit artikel wordt vervangen door "en". **GTS** geeft aan dat nu sprake is van de dienst "wheeling" met als tariefdrager of de entry- of de exitcapaciteit. Omdat in Prisma voor de dienst wheeling apart entry- en exit-capaciteit geboekt wordt, is het straks per definitie "en". Bij de hoogte van het tarief zal hiermee uiteraard rekening worden gehouden.

Transportvoorwaarden Gas - LNB

2.1.2: **E-NL** vraagt of het niet nodig is om de oude FCFS-contracten hier ergens te benoemen. **GTS** geeft aan dat de bestaande contracten al zijn toegewezen. Daarom hoeven ze niet meer benoemd te worden. Wel merkt **GTS** daarbij op dat we voor interruptible naar één tranche terug gaan. GTS kan niets anders dan bestaande interruptible per 01-01-2014 omzetten naar die éne nieuwe tranche met 0-15% kans van afschakelen en 30% korting.

E-NL vraagt of de volgorde van afschakelen niet omgekeerd had moeten zijn. **GTS** wijst er op dat de formulering precies zo is als de bestaande codeteksten bij andere gevallen. Tot nog toe is daar nooit

Bijlage 3 Relevant deel van het verslag van de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 13 juni 2013

verwarring over geweest.

E-NL vraagt waarom het automatisch opwaarderen op de grenspunten is vervallen. Wat gebeurt er als je overhoudt na de veiling? **GTS** geeft aan dat dit wordt voorgeschreven door de CAM-code: beschikbare capaciteit dient te worden geveild. Bovendien: het veilen gaat door tot het laatste moment. Wanneer zou dat opwaarderen dan moeten plaatsvinden?

VEMW merkt ten aanzien van de "gelijke tijdstempels" op dat in het huidige digitale tijdperk altijd sprake zal zijn van een verschillend indienmoment, al is het maar een milliseconde. **GTS** geeft aan dat er één veilingmoment is, ongeacht het moment van binnenkomen van de biedingen.

E-NL vraagt of **GTS** de zin "GTS dient..." in de toelichting bij dit artikel kan toelichten. Welke relatie is er met het codewijzigingsvoorstel "update gascodes 2012" ten aanzien van reservering van binnenlandse producten. **GTS** legt uit dat hier sprake is van clusters van grenspunten, waarbij op het ene punt veiling van toepassing is en op het andere punt FCFS (Oude Statenzijl). Als dan wheeling toegepast zou worden van een veilingpunt naar een FCFS punt (of v.v.), zou de gepubliceerde capaciteit hiermee verminderd moeten worden. Dat mag niet volgens CAM, omdat beschikbare capaciteit geveild dient te worden. Hiermee is ook de vraag van **E-NL** bij 2.1.5 en 2.1.7 beantwoord, waarom er geen wheeling en diversion mogelijk is.

Bij 2.1.14 merkt **E-NL** op dat teruggave van capaciteit tot doel heeft dat het net efficiënt benut wordt. Uit de shippermeeting heeft **E-NL** begrepen dat teruggegeven capaciteit pas verkocht wordt als de andere capaciteit op is. Daarmee worden de shippers richting de secundaire markt geduwd. Bovendien is **E-NL** van mening dat de shipper in geval van teruggave de hele prijs moet terugkrijgen, inclusief de veilingpremie. Dat laatste is ook het geval, bevestigt **GTS**, immers de betalingsverplichting (= gereguleerd tarief + eventuele veilingpremie) vervalt. Wat betreft de verkoop van teruggegeven capaciteit ligt **GTS** toe dat **CMP** pas wordt toegepast als capaciteit is uitverkocht. Dus als partijen hun overbodige capaciteit eerder kwijt willen, moeten ze daarmee inderdaad de secundaire markt op. Naar aanleiding van een vraag van **E-NL** naar de invloed hiervan op **UIOLI**, meldt **GTS** dat er in **CMP** vier maatregelen zijn opgenomen: 1) short term **UIOLI**, 2) overboeken en terugkopen, 3) surrender of capacity en 4) long term **UIOLI**. Short term **UIOLI** gaat **GTS** nog niet implementeren (de verplichting hiertoe bestaat ook nog niet). **E-NL** blijft bij de constatering dat dit partijen naar de secundaire markt dwingt en dat zij dat onwenselijk vindt omdat de secundaire markt onvoldoende werkt. De toezichthouder zou dan moeten constateren dat short term **UIOLI** toch nodig is. **GTS** ziet overboeken en terugkopen als concurrerend alternatief voor short term **UIOLI** en niet zozeer teruggave van capaciteit. Verder is relevant dat op de secundaire markt het ook mogelijk zal zijn om anoniem te verhandelen. Op de vraag van **E-NL** of **GTS** nog actie onderneemt om de secundaire markt te faciliteren, antwoordt **GTS** dat dit mee loopt in **Prisma** en vanaf 01-01-2014 wordt ondersteund.

Bij 2.1.15 stelt **E-NL** de vraag waarom hier sprake is van "recht op gebruik" in plaats van "capaciteit". Dit lijkt een afwijking van de terminologie van **CMP** en suggereert dus dat er ook iets anders bedoeld wordt. **GTS** legt uit dat je feitelijk hetzelfde doet, maar dat het hier niet gaat om terugkopen van capaciteit (het capaciteitscontract blijft ongewijzigd), maar om het terugkopen van het recht op het gebruik van de capaciteit (met als doel zodanige hernominaties dat de systeemintegriteit wordt hersteld). Als hier zou staan dat **GTS** capaciteit terugkoopt, lijkt het of het contract niet in stand blijft.

Bijlage 3 Relevant deel van het verslag van de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 13 juni 2013

Op de vraag van **E-NL** waarom in 2.1.15.5 sprake is van asymmetrie: een niet gereguleerde bodemprijs van 0, antwoordt **GTS** dat er sprake is van een marktgebaseerd principe waarbij de bodemprijs bepaald wordt door wat het voor de shippers waard is.

In 2.1.15.6 is sprake van binnen een kwartier hernomineren. Moet dat geautomatiseerd of handmatig? Aan **GTS** zijde is het geautomatiseerd. Hoe de shippers dat doen bepalen zij zelf. **E-NL** vraagt zich af of een kwartier voldoende is. **GTS** geeft aan dat het in het belang van de shipper zelf is dat hij snel kan reageren. De voorgestelde termijn is vergelijkbaar met die van het afroepen van de biedladder.

E-NL merkt op dat het conform CMP is dat GTS volgens 2.1.15.7 voor terugkoopregeling start, andere mogelijkheden beziet, maar 2.1.15.8 is kort door de bocht. Dit kan alleen achteraf door de toezicht- houder geconstateerd worden. **GTS** geeft aan dat dit artikel een juridische regel lus is en weg zou kunnen.

Bij 2.1.15.9 vraagt **E-NL** of deze informatie ook gedeeld kan worden met de markt? **GTS** geeft aan dat dat op geaggregeerd niveau wel kan.

Bij 3.2.0 vraagt **E-NL** of GTS de shippers apart – en in het Engels - gaat informeren over de EIC-code. **GTS** heeft dat in het algemeen al met uitleg gemeld in de shippermeetings, maar GTS is bereid meer uitleg te geven.

Bij B2 heeft **E-NL** waardering voor wat er staat, maar blijft het ongrijpbaar vinden hoe GTS de beschikbare technische capaciteit bepaalt. De vraag is of GTS marktpartijen meer transparantie kan bieden, zodat die ook zelf in kunnen schatten wat de beschikbare technische capaciteit is? **GTS** geeft aan dat informatie over beschikbare en technische capaciteiten beschikbaar is op het transparantieplatform. De bepaling van de technische capaciteit is niet in een simple formule te vatten. Bij GTS hebben ca. 20 mensen er een dagtaak aan om die tot stand te brengen.

Bij B2.2.1 is **E-NL** van mening dat de methode voor het bepalen van de prognoses en de uitgangspunten niet alleen op de website van GTS moeten staan, maar in de codes. **GTS** is van mening dat het daarvan wel erg inflexibel wordt en verwijst naar het KCD.

De **voorzitter** constateert dat het merendeel van de gemaakte opmerkingen bij dit voorstel gezien kunnen worden als vragen om een nadere toelichting. De door GTS gegeven toelichting heeft verhelderend gewerkt. Er zijn twee principiële punten waarop met name E-NL en VEMW zich niet kunnen verenigen met het voorstel. Dat betreft enerzijds de voortijdige implementatie van CAM m.b.t. het bundelen van capaciteit op de Duitse grenspunten en GTS daarmee vooruitloopt op de buurlanden België en Verenigd Koninkrijk, en anderzijds de procedure van teruggave van capaciteit. Vanwege deze twee punten kunnen we ACM vanuit het GEN geen advies meegeven om de “verkorte” procedure toe te passen.

(.....)

Bijlage 4 Commentarenmatrix

Van	Commentaar	Reactie gezamenlijke netbeheerders
E-NL	<p><u>Algemeen</u></p> <p>a) Waarom early implementation van Europese NC's in NL regelgeving?</p> <p>De ontwerp-besluiten over nationale codevoorstellen zouden pas genomen moeten worden als de relevante Europese Netwerk Code(s) formeel is / zijn vastgesteld. Dit voorkomt een onheldere juridische status van nieuwe regels. 'Early implementation' moet geen 'Premature implementation' worden. Dat gevaar dreigt nu voor de netwerk codes CAM en Balancing.</p> <p>b) Early implementation moet naar de mening van VEN niet tot doel op zich verheven worden. De belangrijkste voorwaarde voor vroege implementatie van codes is dat de uitwerking aansluit bij de gasmarkt in en om Nederland heen, temeer omdat marktintegratie ervoor zorgt dat de verschillende gasmarkten steeds meer met elkaar verweven raken. Wanneer Nederland als enige kiest voor een specifieke uitwerking van de codes en daardoor een situatie creëert, die niet aansluit bij omringende landen vanwege de behoefte van early implementation, dan frustreert deze behoefte mogelijk de totstandkoming van een geïntegreerde markt. Afstemming met Nederlandse en NW-Europese betrokken marktpartijen is een absolute noodzaak bij het implementeren van voorziene Europese regelgeving. Energie-Nederland adviseert dan ook bij elke Network Code eerst een beoordeling te doen omtrent de wenselijkheid van een early implementation en daarbij de aandachtspunten en risico's te benoemen. De markt dient hieromtrent uitgebreid geconsulteerd te worden.</p>	<p>Het vervroegd implementeren van de Europese regelgeving is meermaals besproken tijdens shipper en reporgs meetings. Hierbij is ook toegelicht waarom vervroegde implementatie wordt voorgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de nieuwe werkwijze als opgenomen in dit voorstel creëert betere handelsmogelijkheden voor partijen die actief zijn op de gasmarkt in Nederland (en de omringende landen); - het verbetert de liquiditeit via de handelsplaats TTF; - gasstromen richting ons marktgebied zullen beter en flexibeler verlopen; - GTS wil anticiperen op Europese ontwikkelingen. Dit komt bv. tot uitdrukking in de rol die GTS speelt in de ontwikkeling van een Europees boekingsplatform voor cross border capaciteit. Naast het veilen van capaciteit op interconnectiepunten zal dit platform ook worden ingezet voor FCFS boekingen en CMP maatregelen (teruggeven van capaciteit, overboeken en terugkopen). Voor de CMP maatregelen is invoering per 1/1/2014 geen early implementation. Daarnaast biedt het platform partijen de mogelijkheid capaciteit (anoniem) op de secundaire markt aan te bieden. <p>Verwacht wordt dat ten tijde van de beoogde inwerkingtreding (1-1-14) van de wijzigingen in dit voorstel de hiervoor benodigde Europese regelgeving reeds in werking is getreden.</p> <p>GTS overlegt regelmatig met de TSO's van de omringende landen (o.a. in het kader van de ontwikkeling van het Europese boekingsplatform). Deze TSO's zijn reeds grotendeels (o.a. Duitsland) of zullen op korte termijn (in meer of mindere mate) overgaan tot het vervroegd implementeren van deze Europese regelgeving.</p>
E-NL	<p><u>Invoerdatum</u></p> <p>VEN steunt de voorziene invoerdatum per 1 januari 2014 NIET omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De uiterste implementatiedatum is opgeschort tot november 2015 om partijen de gelegenheid te geven om hun portfolio aan te passen aan de nieuwe regels van gebundelde producten. • GTS geeft aan dat early implementation voor de markt gedaan wordt, echter de leden van VEN (die veruit het grootste deel van de grenscapaciteit gebruiken) vinden early implementation onwenselijk. GTS stelt dat 	<p>Zie vorige reactie.</p>

Bijlage 4 Commentarenmatrix

	<p>op de shippers meeting partijen hebben aangegeven het wenselijk te vinden dat CAM NC snel geïmplementeerd wordt in de Nederlandse regelgeving. Onze leden geven aan aanwezig te zijn geweest op deze shipper meetings en deze signalen niet te herkennen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Early implementation legt beslag op ICT-capaciteit die voor andere zaken kan worden ingezet, die meer prioriteit hebben voor de markt (zoals verrekening van netverliezen door netbeheerders). 	
E-NL	<p><u>Tarievencode Gas 3.2.5.2</u> Waarom is op pagina 14 onder tariefdrager "of" vervangen door "en". Beter kan daar "en/of" staan, omdat het artikel gaat over backhaul die zowel gebundeld als ongebundeld aangeboden kan worden.</p>	<p>Artikel 3.2.5.2 bevat de tariefdrager voor de dienst afschakelbare wheeling (dus niet backhaul). Waarom "of" is vervangen door "en" is opgenomen in de toelichting bij dit voorstel (zie "<i>Wijziging artikelen 3.2.4.2 en 3.2.5.2</i>") en nader toegelicht tijdens de bespreking in het GEN (zie verslag).</p>
E-NL	<p><u>Transvw LNB 2.1.2</u> <i>"Het afschakelen zal worden uitgevoerd in volgorde van de volgens art 5.1.6 vastgelegde tijdstempels..."</i> VEN neemt aan dat dit afschakelen in <u>omgekeerde</u> volgorde zal geschieden, dus de laatste boeking eerst afschakelen (LiFo).</p>	<p>De aannname van VEN is correct: de laatste boeking wordt als eerste afgeschakeld. De gehanteerde formulering wordt echter al jaren op deze wijze in diverse artikelen van de Transportvoorwaarden toegepast en deze heeft voor zover ons bekend nimmer aanleiding gegeven tot onduidelijkheid, daarvoor ligt de afschakelvolgorde te zeer voor de hand. We stellen voor de tekst niet te wijzigen.</p>
E-NL	<p><u>Transvw LNB 2.1.14 en 2.1.15</u> Surrender of Capacity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: De nieuwe netwerk code doorkruist de langjarige rechten voor ongebundelde capaciteit die diverse shippers hebben verkregen. Immers, het bijkopen van de 'andere helft' van de capaciteit wordt uiterst onzeker, omdat eerst gebundelde capaciteit verkocht zal worden voor GTS. Shippers zouden daarom de ongebundelde capaciteit uit eigen beweging moeten kunnen terugverkoopen aan GTS. In een systeem van omzetregulering levert dit nauwelijks een financieel risico op voor GTS. • De centrale doelstelling van CMP is het tegen gaan van contractuele congestie. Artikelen 2.1.14 en 2.1.15 staan haaks op die doelstelling. Artikel 2.1.15 maakt van teruggegeven capaciteit een inferieur product t.o.v. de 'eigen' capaciteit van GTS. En artikel 2.1.14 zet dat inferieure product vervolgens achteraan in de verkoopvolgorde. Beide artikelen moeten dusdanig worden gewijzigd, zodat teruggegeven capaciteit juist 	<ul style="list-style-type: none"> • De vervroegde implementatie van Europese regelgeving gaat in per 1-1-14. Tot dat moment hebben partijen de mogelijkheid hun portfolio op orde te brengen (door bv. het bijkopen van de 'andere helft' van de capaciteit). Daarnaast worden bestaande contracten op de interconnectiepunten gerespecteerd (de sunset clause vormt geen onderdeel van de regelgeving). GTS ziet dan ook niet in waarom er nu wel getransporteerd kan worden met slechts één helft van de capaciteit (blijkbaar wordt het gas op het grenspunt overgedragen aan een andere partij) en dit na 1-1-14 tot problemen zal leiden (het overdragen kan immers worden gecontinueerd). Het recht om capaciteit terug te verkopen aan GTS (in feite het annuleren van capaciteit) leidt in een systeem van omzetregulering niet tot een financieel risico voor GTS, maar andere netgebruikers zullen de omzet daling van GTS moeten compenseren. Dat is niet gewenst. • Het teruggeven van capaciteit is een anti-congestie

Bijlage 4 Commentarenmatrix

	<p>als eerste kan worden verkocht. Zo ontstaat een serieuze optie voor shippers om capaciteit terug te geven, een randvoorwaarde voor vermindering van contractuele congestie. Kortom: GTS dient <u>eerst</u> de door de shippers teruggegeven capaciteit aan te bieden (alvorens de overige niet-verkochte primaire capaciteit te veilen) en als uit de veiling een hogere prijs volgt, dan dient de shipper het totaal bedrag (gereguleerd tarief + <u>veilingpremium</u>) te ontvangen van GTS.</p> <p>VEN is van mening dat als bovenstaande volgorde niet wordt toegepast de maatregel SoC dreigt te mislukken, omdat partijen meer baat hebben bij een goed werkende secundaire markt. Voorbeelden:</p> <p>a) In geval GTS nog primaire capaciteit heeft, kan de shipper zijn capaciteit proberen te verkopen door een korting op het gereguleerde tarief te geven.</p> <p>b) Als er een tekort aan capaciteit is, kan de shipper een hoger bedrag (gereguleerd tarief + veiling premium) via de secundaire markt proberen te verkrijgen.</p> <p>VEN dringt aan op een plicht voor GTS om de secundaire markt te faciliteren.</p>	<p>maatregel vastgelegd in CMP. Deze maatregel dient daarom met name toegepast te worden op interconnectiepunten met congestie. Het laatste betekent dat er geen technische capaciteit op het betreffende punt meer beschikbaar is; daarmee kan GTS de 'eigen capaciteit', zoals VEN beweerd, niet meer eerst aanbieden.</p> <p>Daarnaast wordt teruggegeven capaciteit eerder aangeboden dan overboek capaciteit. De stelling van VEN in deze is dus onjuist.</p> <p>Met betrekking tot de prijs van teruggegeven capaciteit: de teruggegeven en opnieuw verkochte capaciteit wordt door GTS niet in rekening gebracht. Dit betekent dat shipper het gereguleerd tarief en een eventueel betaalde veilingpremie niet hoeft te betalen.</p> <p>Als aangegeven in de GEN vergadering zal het boekingsplatform partijen de mogelijkheid gaan bieden capaciteit (anoniem) op de secundaire markt aan te bieden.</p>
E-NL	<p><u>Transvw LNB 2.1.15</u></p> <p>Het product dat door GTS wordt teruggekocht is niet de 'capaciteit' maar '<i>het teruggeven van het recht om gebruik te maken van de capaciteit</i>'. VEN vraagt zich af waarom twee verschillende begrippen worden gehanteerd en of dit wel in overeenstemming met de CMP is? De CMP spreekt over capaciteit en niet over "het recht op gebruik".</p>	<p>Zie het verslag van de GEN vergadering voor de reactie van GTS.</p>
E-NL	<p><u>Transvw LNB 2.1.15.8</u></p> <p>Conform artikel 2.2.2.7 van CMP beziet GTS voor het toepassen van de terugkoopregeling andere mogelijkheden. (CMP, Art 2.2.2.7. <i>Voordat zij een terugkoopprocedure toepassen, verifiëren de transmissiesysteembeheerders of alternatieve technische en commerciële maatregelen de systeemintegriteit op een meer kosteneffectieve wijze in stand kunnen houden.</i>). Echter artikel 2.1.15.8. is GEEN logisch gevolg. Of een maatregel uit art 2.1.15.7 kosteneffectief is, kan niet op voorhand geconcludeerd worden. Deze beoordeling kan alleen de ACM ex-post uitvoeren. Artikel 2.1.15.8 dient dus geschrapt te worden.</p>	<p>Artikel 2.1.15.8 is geschrapt.</p> <p>Het bestaande artikel 2.1.15.9 is hernoemd naar 2.1.15.8.</p>
E-NL	<p><u>Transvw LNB 2.1.15.9</u></p> <p>Dit artikel schrijft voor dat GTS aan ACM de informatie</p>	<p>Als vastgelegd in het verslag van de GEN vergadering is GTS bereid deze informatie op geaggregeerd niveau te</p>

Bijlage 4 Commentarenmatrix

	<p>verstrekt om de werking van de overboekings- en terugkoopregeling te kunnen beoordelen. Om PV-partijen de mogelijkheid te bieden om kosteneffectief samen met GTS de systeemintegriteit te borgen, zou deze informatie (op een geaggregeerd niveau) ook aan PV-partijen verstrekt moeten worden. Onderdeel van deze informatie zou ook het precieze tendermechanisme van de pieklevering moeten zijn, omdat dit een belangrijk onderdeel uitmaakt van de balanshandhaving juist in perioden van piekbelasting.</p>	<p>delen met de markt.</p> <p>Het tendermechanisme van de pieklevering is in de GEN vergadering niet aan de orde geweest.</p>
E-NL	<p><u>Transvw LNB Bijlage 2</u> VEN is van mening dat de totstandkoming van de omvang van de technische capaciteit transparant en inzichtelijk moet zijn voor ACM en de markt. Bovendien moet ACM de berekening die leidt tot de technische capaciteit van grenspunten controleren.</p>	<p>De gezamenlijke netbeheerders verwijzen naar de reactie van GTS als vastgelegd in het verslag van de GEN vergadering.</p>
GTS	<p><u>Transportvoorwaarden Gas – LNB, artikel 2.1.5</u> Bestaande wheeling contracten zullen worden gerespecteerd.</p>	<p>In de toelichting is een opmerking toegevoegd en de toevoeging in de Transportvoorwaarden Gas - LNB in artikel 2.1.5 is hierop aangepast. Daarnaast is de toevoeging in artikel 2.1.7 (diversion) ook enigszins aangepast.</p>

